

Statnett

Q3

Kvartalsrapport

03:11

Innhold

03:11

004	Styrets beretning	-----
011	Resultatregnskap	-----
012	Balanse	-----
013	Oppstilling av endringer i egenkapital	-----
014	Kontantstrømoppstilling	-----

Kort fortalt

Hovedpunkter

Statnett konsernets driftsinntekter for 3. kvartal 2011 var 1 339 millioner kroner (1 392 millioner kroner i 3. kvartal 2010). Per 3. kvartal 2011 var konsernets driftsinntekter 4 180 millioner kroner (5 235 millioner kroner i samme periode 2010).

Resultat etter skatt for konsernet ble 254 millioner kroner i 3. kvartal 2011 (344 millioner kroner). Hittil i år ble resultat etter skatt 774 millioner kroner (1 630 millioner kroner). Reduksjonen skyldes lavere tariffinntekter på bakgrunn av planlagt nedjustering av tariffer. Flaskehalsinntektene har også vært lavere enn i 2010, men i september har det vært betydelige prisforskjeller som har økt flaskehalsinntektene. Dette reflekteres i merinntekten som var 373 millioner kroner i 3. kvartal 2011 (241 millioner kroner) og 863 millioner kroner hittil i år 2011 (1 550 millioner kroner). Merinntekten blir tilbakeført til Statnetts kunder over tid ved justering av tariffer.

Driften av Statnetts anlegg har i 3. kvartal vært stabil, preget av høyt tilsig og omfattende revisjonsvirksomhet. Statnett har en betydelig prosjektportefølje og det har generelt vært god fremdrift på utbyggingsprosjektene gjennom kvartalet. Dette har medført et høyt aktivitetsnivå og god kapasitetsutnyttelse.

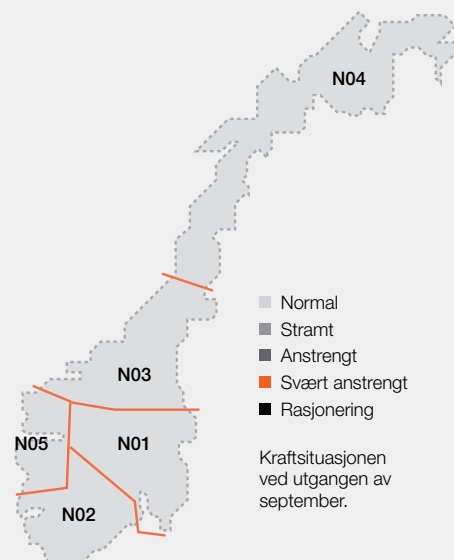
Den 4. november skjedde en tragisk ulykke på et av Statnetts utbyggingsprosjekter hvor en ansatt hos en entreprenør mistet livet. I tillegg til at hendelsen vil bli etterforsket av politiet og arbeidstilsynet, har Statnett iverksatt egen granskning av ulykken.

Kort fortalt

Viktige hendelser

- Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har gitt Statnett konsesjon på å bygge om sin ledning mellom Kristiansand og Bamble fra dagens spenningsnivå på 300 kilovolt (kV) til 420 kV, samt ombygginger i Arendal og Kristiansand transformatorstasjoner.
- Statnett har gjennomført nye analyser (Sørlandsstudien) som viser behov for omfattende nettoppgraderinger for å ta imot ny fornybar kraft og for ytterligere utenlandskabler kan settes i drift. Dette er basert på at marginene i driften er lavere enn det Statnett tidligere har lagt til grunn. Som følge av dette planlegger Statnett å ferdigstille en utenlandskabel i 2018 og en i 2021, til England og Tyskland. Tidsmessig prioritering av kablene vil skje på et senere tidspunkt.
- 4. oktober startet Statnett forberedende arbeid på de deler av traseen Ørskog-Fardal hvor Statnett har fått endelig konsesjon.
- Statnett har økt eierandelen i NorGer fra 50 % til 100 %. Selskapets aktivitet integreres med prosjektet NORD.LINK for å sikre en effektiv fremdrift av en sjøkabelforbindelse til Tyskland.
- Statnett har sammen med TenneT, APX-ENDEX og Nord Pool Spot besluttet å implementere intradag handel på NorNed-forbindelsen mellom Norge og Nederland fra og med 14. mars 2012. Dette er et ledd i å etablere et felles europeisk intradag marked, og vil føre til at kraftsystemets fleksibilitet øker ytterligere.
- I forbindelse med utbyggingen av Sima-Samnanger oppsto det en farlig situasjon 26. august da en aksjonist tok seg inn på arbeidsområdet og beveget seg mot et helikopter som var i ferd med å lande. Hendelsen ble opplevd og håndtert som en nødsituasjon og aksjonisten ble anmeldt til politiet.
- Som et ledd i å gjøre informasjonen om det nordiske kraftmarkedet så åpent som mulig er det lansert et kart som viser kraftflyt og priser i Norden til en hver tid. Kartet er tilgjengelig på Statnett.no.
- NVE opprettholder sitt vedtak om å ilegge Statnett et overtredelsesgebyr på 30 millioner kroner i forbindelse med havari på Oslofjordkabelen i 2008. Klagesaken er dermed sendt Olje- og energidepartementet (OED) for endelig avgjørelse. Beløpet ble regnskapsført i 2010.
- Statnett valgte raskt å iverksette beredskapstiltak i forbindelse med hendelsene 22. juli, herunder ble reservesentral og stasjoner rundt Oslo bemannet. Evalueringen har vist at beredskapstiltakene ble effektivt gjennomført, og de identifiserte forbedringstiltak er under implementering.
- Under testing av oljekabler til det nye sjøkabelanlegget over Ytre Oslofjord, ble det avdekket tekniske uregelmessigheter. Dermed må kablene testes ytterligere, og Nexans har gitt Statnett beskjed om at kablene ikke kan legges denne vinteren. Formålet med prosjektet er å sikre overføringskapasiteten over Oslofjorden, forsyningssikkerheten i østlandsregionen og fjerne flaskehals i kraftnettet. Det nye sjøkabelanlegget over ytre Oslofjord skal bestå av seks oljekabler og tre plastisolerte kabler (PEX kabler), og arbeidet med PEX kablene som er planlagt produsert i 2012 blir ikke påvirket av fremdriften for oljekablene. Anlegget skal etter planen stå ferdig i oktober 2012. Statnett har høyt fokus på den krevende driftssituasjonen på dagens kabler og vurderer løpende alle nødvendige risikoreduserende tiltak.

Styrets beretning

Forsyningssikkerhet

Kraftsituasjonen i Norge har vært god igjennom 3. kvartal. Det har vært stort tilsig til tross for begrensede snømengder i fjellet ved inngangen til kvartalet. Magasinfillingen økte i perioden i tråd med mediankurven (fra måleserien 1993 til 2010), fra 62 prosent ved utgangen av juni til 86 prosent ved utgangen av september. Dette er i underkant av ett prosentpoeng over medianen, og fyllingsgraden anses å være normal for årstiden.

Det samlede kraftforbruket i 3. kvartal var 25 TWh og den samlede kraftproduksjonen var 31 TWh. Dette resulterte i en netto eksport for kvartalet på seks TWh. I tilsvarende periode for 2010 var eksportvolumet fire TWh. Som i 2. kvartal har lavt forbruk og stort tilsig medført markante prisreduksjoner, og spesielt i Sør-Norge har spotprisene vært godt under normalen i 3. kvartal. Den laveste gjennomsnittsprisen i Norden har som i forrige kvartal vært i NO5, og skyldes fulle magasiner.

Prisforskjellene mellom Sør-Norge og resten av Norden i denne perioden kan tilskrives en blanding av ekstraordinært tilsig og reduserte handelskapasiteter. Mellom NO1 og Sverige har vedlikehold på begge sider av grensen medført at kapasiteten tilbudt i markedet har vært relativt lav. På Vestlandet har god magasinfilling medført ønske om produksjon hos aktørene samtidig som planlagt vedlikehold har medført betydelige flaskehals. Hos enkelte aktører har kombinasjonen av stort tilsig og begrensninger i nettet forårsaket overløp. Når Sima – Samnager settes i drift i 2013 forventes situasjonen forbedret.

Forsyningssikkerheten i 3. kvartal har vært god. Det har ikke vært hendelser i Statnetts anlegg som har medført vesentlige avbrudd for sluttbrukere. 19. september ble imidlertid deler av Nordland mørklagt i én time som følge av utfall av en linje. Statnett tok ansvar for hendelsen som var en feilvurdering i driftssituasjonen. På grunn av revisjonsarbeid lå området mellom Bodø og Mo i Rana ensidig forsynt fra Rana, slik at konsekvensene av utfallet ble større enn det ellers ville ha vært.

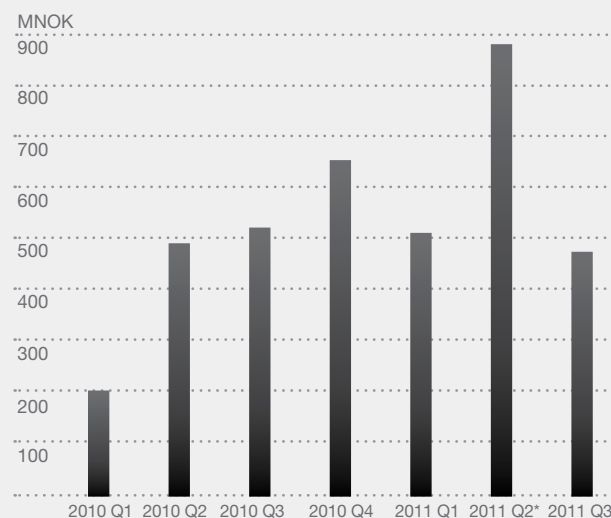
Revisjonsaktiviteten har medført at antall timer med redusert driftssikkerhet har vært noe høyere dette kvartalet sammenliknet med foregående periode. Økningen var størst for Lofoten og Vesterålen samt for Bergensområdet, som alle hadde N-0-drift i rundt 700 timer, eller 32 % av tiden.

Investeringer

For å trygge forsyningssikkerheten, skape verdier og legge til rette for å redusere klimautslippene, har Statnett store utbyggingsprosjekter både under planlegging og gjennomføring.

Statnett har totalt investert 1 873 millioner kroner hittil i år (1 234 millioner kroner), som inkluderer både idriftsatte og pågående investeringsprosjekter.

Investeringer Statnett konsern

* Inkl. erverv av anlegg fra Hafslund 323 MNOK.

Større investeringsprosjekter

Prosjekt	Sted	Kostnad	Tid
Pågående større investeringsprosjekter			
		<i>Bevilget beløp</i>	<i>Forventet idriftsettelse</i>
Sauda - Liastolen	Rogaland	200 mill. kr	2011
Stasjonsinvesteringer		700 mill. kr	2011-2012
Økt beredskap: Nye reservetransformatorer		250 mill. kr	2012
Ytre Oslofjord	Vestfold/Østfold	1 200 mill. kr	2012
Sima - Samnanger	Hordaland	1 045 mill. kr	2013
Varangerbotn - Skogfoss	Finnmark	500 mill. kr	2013
Skagerrak 4	Norge/Danmark	Statnett andel 1 700 mill. kr	2014
Spenningsoppgradering Sørlandet			
Delstrekning Kristiansand – Bamble (østre korridor)	Vest-Agder/Telemark	650 mill. kr	2014
Ørskog - Fardal ¹	Møre og Romsdal/Sogn og Fjordane	4 500 mill. kr	2015
Under konsesjonsbehandling			
		<i>Beregnet kostnad ²</i>	<i>Tidligst idriftsettelse</i>
Spenningsoppgradering Midt-Norge			
Delstrekning Klæbu - Namsos	Trøndelag	750 mill. kr	2014
Nettforsterking Grenland Bamble - Rød (østre korridor)	Telemark	850 mill. kr	2014
Ofoten - Balsfjord	Nordland/Troms	1 500 mill. kr	2014
Namsos - Roan - Storheia	Trøndelag	1 000 - 1 500 mill. kr	2015
Spenningsoppgradering Sørlandet			
Delstrekning Kristiansand - Feda (vestre korridor)	Vest-Agder	70 mill. kr.	2015
Delstrekning Feda - Tonstad (vestre korridor)	Vest-Agder	460 mill. kr	2016
Hamang stasjon	Akershus	350 - 500 mill. kr	2016
Balsfjord - Hammerfest	Troms/Finnmark	3 500 mill. kr	2016-2018
Storheia - Snillfjord - Trollheim/Orkdal	Sør-Trøndelag/ Møre og Romsdal	2 300 mill. kr	2017-2020
Melding			
		<i>Beregnet kostnad</i>	<i>Tidligst idriftsettelse</i>
SydVestlinken	Norge/Sverige	2 000 - 4 000 mill. kr	2018-2020
"Arctic Circle" Skaidi - Varangerbotn	Finnmark	2 300 mill. kr	2018-2020
IKT prosjekter			
		<i>Bevilget beløp</i>	<i>Forventet idriftsettelse</i>
Modernisering av IKT infrastruktur i Statnetts stasjoner		130 mill. kr	2012
Datanett for styring av kraftsystemet		220 mill. kr	2014
Fornyelse av Statnetts driftssentralsystem		490 mill. kr	2014
Nytt Regulerings- og Markedssystem		240 mill. kr	2014

¹ Har fått konsesjon på delstrekninger

² Estimaten vil bli oppdatert i henhold til Nettutviklingsplan i 4. kvartal 2011

Viktige hendelser vedrørende prosjekter i 3. kvartal

Idriftsatte prosjekter

- Hasle Transformatorstasjon: Transformator T6 er satt i drift og full kapasitet mot Sverige er nå etablert.
- Øvrige stasjonsprosjekter: Ny stasjon i Narvik og reaktor i Vågåmo og Vang er idriftsatt i 3. kvartal.

Pågående større investeringsprosjekter

- Sauda - Liastølen: Prosjektet er forsinket grunnet behov for forsterkninger av flere fundamenter. Prosjektet jobber fortsatt for ferdigstilling i 2011.
- Ytre Oslofjord: Anlegget, som skal bestå av seks oljekabler og tre plastisolerte kabler (PEX kabler), var planlagt ferdig installert i henholdsvis desember 2011 og oktober 2012. Det er avdekket gjennomgående uregelmessigheter ved oljekablene og den planlagte installasjonen i år er utsatt. Den videre fremdriften avhenger av resultatene fra leverandørens pågående tekniske undersøkelser. Produksjon og installasjon av PEX kablene er ikke påvirket av dette.
- Sima – Samnanger: Revidert tidsplan med ferdigstilling desember 2013 ble offentliggjort tidligere i 2011 som følge av manglende tilgang til hele traseen. Riksantikvarens vedtak om traséomlegging ved kulturminner for to områder i traseen er påklaget av Statnett. Prosjektet har ferdigstilt ca 45 prosent av fundamenter og ca 30 prosent av mastemontasjen. Byggingen av Samnanger stasjon gjennomføres og eies nå av BKK. Kostnadsrammen for prosjektet er i 3. kvartal revidert til 1 045 millioner kroner.
- Spenningsoppgradering østre korridor, Kristiansand - Bamble/Kragerø: Styret har besluttet å realisere prosjektet. Konesjon fra Norges vassdrag- og energidirektorat (NVE) ble innvilget i 3. kvartal 2011. Deler av konesjonen er påklaget.
- Ørskog - Fardal (Sogndal): Styret i Statnett har besluttet å igangsette anleggsarbeidene på delstrekningene som har fått konesjon og Statnett har nå startet forberedende arbeid på disse delstrekningene. Miljø-, transport- og anleggsplan er godkjent av NVE og Riksantikvaren har innvilget nødvendig dispensasjon i forhold til kulturminneloven. Dette er nødvendige vilkår for å kunne starte

anleggsarbeidene. Statnett har oversendt en tilleggssøknad om ytterligere en alternativ tomt for stasjon i Sykkylven i forbindelse med den pågående konesjonsprosessen. Det forventes et endelig vedtak for resterende del av prosjektet i 4. kvartal 2011. Statnett har tildelt kontrakter på prosjektet.

Under konesjonsbehandling

- Namsos - Roan - Storheia: Prosjektet er under klagebehandling hos Olje- og energidepartementet. Klagebehandling er gjennomført i regi av OED i 4. kvartal 2011.
- Spenningsoppgradering vestre korridor: Det arbeides med å finne alternative løsninger for Feda stasjon i forbindelse med konesjonssøknad for spenningsoppgradering på delstrekningen Feda – Tonstad. Behovet for en tilleggssøknad vurderes i 4. kvartal 2011. Konesjonssøknad for strekningen Kristiansand – Feda er oversendt NVE.
- Nettførsterkning Grenland Bamble – Rød (østre korridor): Konesjonssøknad er oversendt NVE til behandling og høringsprosess er gjennomført. Krav om tilleggsutredninger fra NVE ble mottatt i 3. kvartal 2011.
- Ofoten - Balsfjord og Balsfjord - Hammerfest: Tilleggsutredninger er oversendt NVE sammen med nødvendige tilleggssøknader. NVEs sluttbehandling ble gjennomført for begge prosjektene i 3. kvartal 2011.
- Storheia - Snillfjord - Trollheim/Orkdal: Omfattende krav om tilleggsutredninger er mottatt fra NVE. Disse skal etter planen oversendes NVE i 4. kvartal 2011.

Melding

- SydVestlinken: Statnett har sendt melding til NVE om den norske delen av prosjektet. Meldingen inneholder ulike alternative traseer på mellom 60 og 110 kilometer som planlegges for videre utredninger, herunder sjøkabelforbindelser. Det er antatt en byggetid på tre år etter at endelig konesjonsvedtak er gitt.
- "Arctic Circle" Skaidi – Varangerbotn: Konsekvensutredningsprogram er mottatt fra NVE. Arbeidet med konesjonssøknad med tilhørende konsekvensutredninger skal etter planen starte i 2012.

Økonomiske resultater

Kvartalsrapporten er avlagt i samsvar med Internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS) og fortolkninger fastsatt av International Accounting Standards Board (IASB). Regnskapsstandardene for presentasjon av finansregnskapet (IAS1) og delårsrapporter (IAS34) er fulgt. De samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder er fulgt i delårsregnskapet som i siste årsregnskap.

Driftsinntekter

I 3. kvartal 2011 hadde konsernet driftsinntekter på 1 339 millioner kroner (1 392 millioner kroner i 3. kvartal 2010). Driftsinntekter fra regulert virksomhet var 1 300 millioner kroner (1 353 millioner kroner), mens andre driftsinntekter ble 39 millioner kroner (39 millioner kroner). Reduksjon i driftsinntekter skyldes hovedsakelig lavere tariffinntekter som følge av lavere fastsatt tariff for 2011 enn for 2010. Reduksjonen i driftsinntekter motvirkes i stor grad av høyere flaskehalsinntekter i perioden. De høye flaskehalsinntektene er et resultat av mye nedbør og lave priser i de sørlige prisområdene i Norge mot slutten av 3. kvartal.

Ved utgangen av 3. kvartal var konsernets samlede driftsinntekter 4 180 millioner kroner (5 235 millioner kroner). Driftsinntekter fra regulert virksomhet var 4 062 millioner kroner (5 028 millioner kroner), mens andre driftsinntekter ble 118 millioner kroner (207 millioner kroner). Reduksjon i driftsinntekter for året skyldes lavere tariffinntekter som følge av lavere fastsatt tariff for 2011 enn for 2010.

Statnetts driftsinntekter kommer hovedsakelig fra nettvirksomheten som er regulert. Driftsinntekter fra regulert virksomhet i Statnetts regnskap består primært av fastsatt nettleie fra kundene samt flaskehalsinntekter (prisforskjeller mellom områder i Norden og mot Nederland). Nettvirksomheten er regulert i form av at NVE setter en grense (tillatt inntekt) for Statnetts inntekter. Dersom de totale inntekter fra nettvirksomheten et år avviker fra tillatt inntekt, oppstår en såkalt mer- eller mindreinntekt. Mer-/mindreinntekt vil utjevne seg over tid ved justering av fremtidig nettleie.

I 3. kvartal 2011 hadde Statnett en merinntekt på 373 millioner kroner (merinntekt på 241 millioner kroner). Hittil i år er merinntekten på 863 millioner kroner (merinntekt på 1 550 millioner kroner). Akkumulert merinntekt inkludert renter per utgangen av september 2011 var 2 452 millioner kroner.

Driftskostnader

Konsernets driftskostnader ble totalt 914 millioner kroner i 3. kvartal 2011 (851 millioner kroner).

Økningen skyldes hovedsakelig lønnskostnader og overføringstap. Lønnskostnader ble 27 millioner kroner høyere i 3. kvartal 2011 enn i tilsvarende periode i 2010. Dette skyldes økt bemanning gjennom 2010 og 2011 på bakgrunn av økt aktivitet både innen utbygging, drift og vedlikehold. På grunn av høy kapasitetsutnyttelse relatert til utbyggingsprosjekter er en høyere del av lønnskostnadene regnskapsmessig allokert til investeringsarbeider og dermed balanseført.

Overføringstapet var 12 millioner kroner høyere i 3. kvartal 2011 enn samme periode i 2010 og skyldes hovedsakelig høyere volum, noe motvirket av lavere kraftpris.

I 3. kvartal 2011 har det vært en reduksjon i kostnader for systemtjenester på 18 millioner kroner. Grunnet høy produksjon, og dermed reduserte priser i frekvensmarkedet, har det vært lavere kostnader ved kjøp av primærreserver i 2011. I 3. kvartal 2011 var det høyere spesialreguleringskostnader enn tilsvarende periode i 2010. Dette skyldes et stort kraftoverskudd kombinert med revisjoner i 3. kvartal 2011.

Ved utgangen av 3. kvartal 2011 var driftskostnadene 2 896 millioner kroner (2 825 millioner kroner).

Lønnskostnader har vært 87 millioner kroner høyere hittil i år sammenlignet med tilsvarende periode i 2010. Den reelle økningen var imidlertid 48 millioner kroner da kostnadene i 2010 var redusert med 39 millioner kroner på grunn av endring i regelverket for pensjoner. Økte lønnskostnader skyldes en økning i bemanning hovedsakelig knyttet til Statnetts prosjekt- og vedlikeholdsvirksomhet.

Det har vært en reduksjon i kostnader for systemtjenester på 51 millioner kroner særlig grunnet reduserte kostnader ved spesialregulering og kjøp av reserver. Overføringstap var 28 millioner kroner lavere enn tilsvarende periode 2010 og skyldes hovedsakelig lavere kraftpris.

Avskrivninger har hittil i 2011 økt med 63 millioner kroner, i takt med økte investeringer.

Andre driftskostnader hittil i 2011 er uendret fra tilsvarende periode i 2010.

Driftsresultat

Driftsresultatet for konsernet i 3. kvartal 2011 ble 425 millioner kroner (541 millioner kroner). Ved utgangen av 3. kvartal var konsernets driftsresultat 1 284 millioner kroner (2 410 millioner kroner).

Finansposter

Netto finansposter ble -71 millioner kroner (-59 millioner kroner) i 3. kvartal 2011. Hittil i år ble netto finansposter -203 millioner kroner (-165 millioner kroner).

Resultat

Resultat etter skatt for konsernet ble 254 millioner kroner (344 millioner kroner) i 3. kvartal 2011. Ved utgangen av 3. kvartal var resultat etter skatt 774 millioner kroner (1 630 millioner kroner). Resultat etter skatt korrigert for endringer i mer-/mindreinntekt etter skatt var 153 millioner kroner ved utgangen av 3. kvartal. Lavere tariffinntekter er hovedårsaken til reduksjonen i resultatet.

Kontantstrøm og balanse

Den operasjonelle virksomheten i konsernet ga en akkumulert kontantstrøm per 3. kvartal 2011 på 1 120 millioner kroner. Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter utgjorde totalt -1 865 millioner kroner. Totalt ble det nedbetalt lån med 1 050 millioner kroner og tatt opp nye lån på 1 481 millioner kroner. Ved utgangen av 3. kvartal 2011 var konsernets beholdning av betalingsmidler og markedsbaserte verdipapirer 1 090 millioner kroner (1 023 millioner kroner).

Konsernet hadde ved utgangen av 3. kvartal 2011 en total kapital på 22 896 millioner kroner (20 304 millioner kroner) og rentebærende gjeld utgjorde 12 756 millioner kroner. Markedsverdien av balanseførte rente- og valutabytteavtaler (verdisikringer) knyttet til rentebærende gjeld utgjorde 1 631 millioner kroner. Rentebærende gjeld, korrigert for dette, utgjorde 11 125 millioner kroner.

Datterselskaper

Statnett SF eier 100 prosent av Statnett Transport AS. Ved utgangen av 3. kvartal 2011 var driftsinntekter for Statnett Transport konsernet 81 millioner kroner (71 millioner kroner) og resultat før skatt var 3 millioner kroner (1 million kroner).

Statnett SF eier 100 % av NorGer. Aktiviteten er relatert til tidligfase utvikling av en sjøkabelforbindelse til Tyskland, og vil bli integrert med NORD.LINK som er Statnetts andre sjøkabelprosjekt mellom Norge og Tyskland. Ved utgangen av 3. kvartal 2011 var resultat før skatt -48 millioner kroner (-50 millioner kroner), som er i tråd med budsjett for prosjektet.

Statnett SF eier 30 prosent av Nord Pool Spot AS. Statnetts andel av resultatet i Nord Pool Spot AS bidro til Statnett-konsernets resultat med 3 millioner kroner (2 millioner kroner) per 3. kvartal 2011. I 2010 var det i tillegg en inntekt på 7 millioner kroner relatert til Statnetts eierandel i Nord Pool ASA, som ble solgt i 2010.

Risiko

Statnetts aktiviteter eksponerer foretaket for risiko. Under beskrives noen risikoer som kan påvirke kraftforsyningen og Statnetts verdiskaping.

Risiko for alvorlige hendelser knyttet til helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Statnetts aktiviteter innebærer en risiko for hendelser knyttet til Helse, Miljø og Sikkerhet. Denne risikoen reduseres ved hjelp av dokumenterte arbeidsprosesser, gjennomføring av sikker jobb-analyser, et sterkt lederfokus på HMS, samt innrapportering av hendelser og nestenulykker i et læringsperspektiv.

Risiko i kraftforsyningen

Vesentlige risikoer relatert til kraftforsyningen er utfallsrisiko (feil på komponenter i kraftsystemet), effektrisiko (forholdet mellom produksjon og forbruk) og risiko relatert til energitilgang. Statnett styrer risiko relatert til kraftforsyningen blant annet gjennom daglig drift av nettet, samt investeringer i nettet, forebyggende vedlikehold og ved kjøp av effektreserver. For å minimere de negative konsekvensene av eventuelle utfall, pågår det en løpende forbedring av Statnetts beredskapsarbeid. Styret besluttet høsten 2010 at Statnett i hovedsak skal dimensjonere kraftnettet etter N-1 kriteriet. Det vil si at forsyning til forbruker skal opprettholdes også etter en feil i nettet.

Statnett har som mål at alle sluttbrukere skal ha sikker strømforsyning. I tilfelle alvorlige feil skulle oppstå, skal ingen rammes sammenhengende i mer enn to timer ved utfall i Statnetts overføringsanlegg. I 2011 har det vært flere hendelser som har medført avbrudd for sluttbruker. Totale avbruddskostnader for tilknyttede sluttbrukere (under KILE-ordningen) har hittil i 2011 vært 73 millioner kroner, mot 14 millioner kroner i tilsvarende periode i 2010. Kostnadene i 2011 er hovedsakelig relatert til utfall i nettet i 1. kvartal 2011.

Regulatorisk risiko

Statnetts virksomhet er underlagt omfattende regulatoriske krav. Endrede regulatoriske vilkår vil kunne ha innvirkning på Statnetts virksomhet. For eksempel vil endringer i behandlingstid for konsesjonssøknader kunne fremskynde eller utsette planlagte forsterkninger i sentralnettet.

Prosjektrisiko

Statnett har en stor portefølje av planlagte og pågående vedlikeholds- og utbyggingsprosjekter. Statnett gjennomfører en inngående vurdering av risiko knyttet til prosjektene. Styret blir forelagt risikovurderinger knyttet til alle vesentlige investeringer. Statnett har implementert en enhetlig prosjektstyringsmodell med stor fokus på risikooppfølging.

Valutarisiko

Statnetts inntekter er i all hovedsak i norske kroner, mens deler av konsernets kostnader er i utenlandsk valuta. Valu-

tarisikoen minimeres blant annet ved at valutaeksponering i forbindelse med innkjøp i investeringsprosjekter termsikres med valutabytteavtaler. Alle Statnetts lån i utenlandsk valuta er konvertert til norske kroner gjennom valutabytteavtaler.

Renterisiko

En stor andel av inntektene fra nettvirksomheten beregnes som avkastning på foretakets nettkapital. Renten på 5-års statsobligasjoner og risikotillegg ligger til grunn for denne beregningen. Statnetts inntekter påvirkes derfor av endringer i rentenivået. For å redusere foretakets totale renterisiko forsøker Statnett å oppnå at lånerenten og renten som benyttes til å beregne avkastning på foretakets nettkapital beveger seg mest mulig likt over tid.

Kredittrisiko

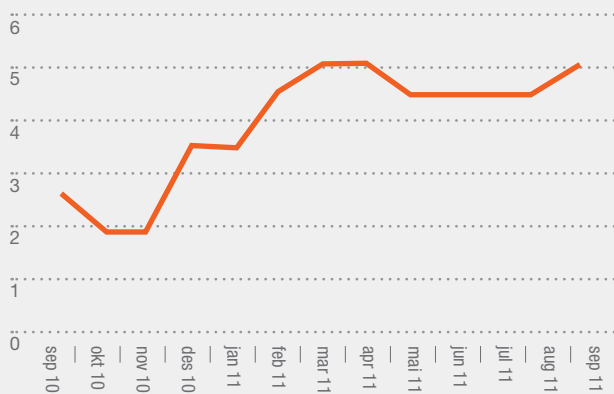
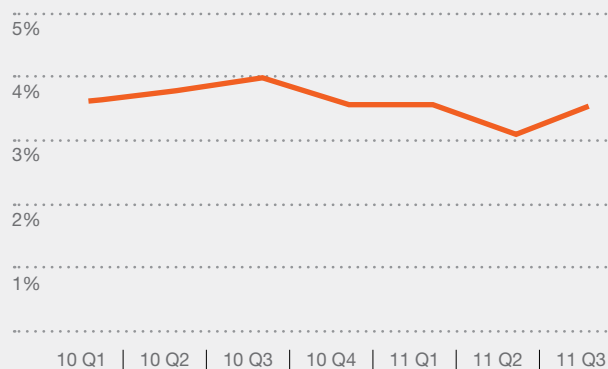
Statnett tar kredittrisiko ved plasseringer av overskuddslikviditet hos utstedere av verdipapirer. Statnett har rammer som setter krav til kredittverdighet for motparter og maksimal eksponering for hver enkelt plassering av overskuddslikviditet. Statnett har også en begrenset kredittrisiko i forbindelse med innkreving av sentralnettstariffen og gjennom rollen som avregningsansvarlig i regulerkraftmarkedet. Det er etablert rutiner for sikkerhetsstillelse for handel i regulerkraftmarkedet.

Finansieringsrisiko

Det er lav risiko for at Statnett ikke får refinansiert sine lån. Risikoen reduseres ved at Statnett har en spredt forfallsstruktur på eksisterende lån. Foretaket har en trekkfasilitet på 3,5 milliarder kroner med fem års løpetid for å sikre finansiering av drift og investeringer i inntil 12 måneder uten opptak av lån. Statnett har kredittrateringer for langsiktige låneopptak på A+ og A2 fra henholdsvis Standard & Poor's og Moody's Investor Service.

Samfunnsansvar

Statnetts samfunnsoppdrag medfører et omfattende samfunnsansvar. Statnett har ansvaret for sikker forsyning av strøm i Norge i tillegg til å tilrettelegge for nasjonal verdiskapning innen energisektoren og reduserte klimautslipp.

H-verdi konsern rullerende 12-mnd. snitt**Sykefravær pr kvartal**

Dette samfunnsansvaret søkes ivaretatt gjennom et nært og langsiktig samarbeid med nasjonale og lokale myndigheter, aktørene i kraftbransjen, kundene, leverandørene og øvrige interessenter, hvor også sosiale og miljømessige hensyn ivaretas. Samfunnsansvaret er integrert i foretakets løpende virksomhetsstyring og forankret i ledelse og organisasjon. For en nærmere redegjørelse for dette henvises til Statnetts årsrapport for 2010.

Helse, Miljø og Sikkerhet (HMS)

Den 4. november skjedde en ulykke under linjearbeidet ved byggingen av Sauda – Liastølen, hvor en ansatt hos hovedentreprenør mistet livet. I tillegg til at hendelsen vil bli etterforsket av politiet og arbeidstilsynet, har Statnett iverksatt egen granskning av ulykken for å ivareta interne behov i sakens anledning.

Det har i 3. kvartal 2011 vært totalt fem hendelser i Statnett SF som har resultert i personskader, en av disse resulterte i fravær. I august var det i tillegg en hendelse i Statnett Transport med risiko for skader/dødsfall og materielle skader.

Det har i løpet av 3. kvartal 2011 vært ti personskader hos Statnetts entreprenører, fem av disse med fravær. I tillegg har det vært uønskede forhold som funn av ikke detonert sprengstoff fra eldre anleggsarbeider, og en underleverandør som har vært i brudd med arbeidsmiljølovens bestemmelser om arbeidstid. Det er utført en ekstern revisjon og oppfølging av underleverandøren og Statnett har innført skjerpede krav til lønns- og arbeidsvilkår i utsendt anbudsmateriale på nye prosjekter.

Konsernets samlede sykefravær var 3,6 prosent i 3. kvartal 2011, mot 3,8 prosent i 3. kvartal 2010.

Fremtidsutsikter

Statnett skal sørge for sikker levering av strøm og legge til rette for at kraftmarkedet fungerer godt. Erfaringen fra sist vinter med flere utfall og den siste tids erfaring med høy produksjon på grunn av høye magasinfyllinger kombinert med stor revisjonsaktivitet har vist at kraftsystemet i perioder har knappe marginer. Kraftbalansen i det norske systemet er for tiden betegnet som god.

For å sikre fremtidig forsyningssikkerhet vil Statnett investere betydelig i nettet de kommende årene. Foretaket vil være preget av stor prosjektaktivitet fremover, både innenfor vedlikehold og gjennomføring av større utbyggingsprosjekter. Det er spesielt fokus på fremdriften av prosjektet Sima-Samnanger, samt Ørskog – Fardal som er en viktig linje for å sikre tilgangen av kraft til Midt-Norge. Videre vil Statnett fortsette utviklingen av prosjekter som sikrer forsyningen på sør- og sør-vestlandet, samt i nordområdene. Det betydelige prosjektomfanget vil fremgå av Nettutviklingsplanen som Statnett vil fremlegge i 4. kvartal. Videre har OED meddelt planer om å fremlegge "Nettmeldingen" ved årsskiftet, som forventes å ha betydning for Statnetts virksomhet og prosjektportefølje fremover.

For å kunne gjennomføre de planlagte utbyggingsprosjektene i henhold til plan er Statnett avhengig av en effektiv konsesjonsbehandling og økt bruk av totalentrepriser. Statnett er opptatt av og ytterligere forbedre samhandlingen med alle berørte parter for å sikre viktige innspill til planlegging og realisering av nye linjer. I den forbindelse er det tatt en rekke initiativer i forhold til lokale og regionale myndigheter samt øvrige interessenter.

Oslo, 10. november 2011

Styret i Statnett SF

Resultatregnskap

Statnett Konsern

<i>(Beløp i millioner kr)</i>	Tredje kvartal		Hittil i år		År 2010
	2011	2010	2011	2010	
DRIFTSINTEKTER					
Driftsinntekter regulert virksomhet	1 300	1 353	4 062	5 028	6 980
Andre driftsinntekter	39	39	118	207	267
Sum driftsinntekter	1 339	1 392	4 180	5 235	7 247
DRIFTSKOSTNADER					
Systemtjenester	153	171	424	475	592
Overføringstap	160	148	676	704	1 058
Lønnskostnad	163	136	493	406	550
Av- og nedskrivning varige driftsmidler	186	164	555	492	666
Andre driftskostnader	252	232	748	748	1 102
Sum driftskostnader	914	851	2 896	2 825	3 968
Driftsresultat	425	541	1 284	2 410	3 279
Inntekt i felleskontrollert og tilknyttede selskaper	-	-	3	9	11
Finansinntekter	17	31	53	92	105
Finanskostnader	88	90	256	257	337
Resultat før skattekostnad	354	482	1 084	2 254	3 058
Skattekostnad	100	138	310	624	860
Periodens resultat	254	344	774	1 630	2 198
ØVRIGE RESULTATELEMENTER					
Endringer i virkelig verdi for investeringer holdt for salg	-	-	-	-	1
Endringer i virkelig verdi for kontantstrømsikringer	-48	-	-51	-11	-10
Skatt relatert til øvrige resultatelementer	13	-	14	3	3
Øvrige resultatelementer	-35	-	-37	-8	-6
Totalresultat	219	344	737	1 622	2 192

Balanse

Statnett Konsern

(Beløp i millioner kr)

30.09.11

30.09.10

31.12.10

EIENDELER

IMMATERIELLE EIENDELER

Goodwill	53	53	53
Andre immaterielle eiendeler	13	13	13
Sum immaterielle eiendeler	66	66	66

ANLEGGSMIDLER

Varige driftsmidler	16 701	15 946	16 396
Anlegg under utførelse	2 877	1 820	1 848
Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	52	48	51
Finansielle anleggsmidler	1 209	1 151	1 118
Sum anleggsmidler	20 839	18 965	19 413

OMLØPSMIDLER

Kunde- og andre kortsiktige fordringer	901	250	869
Investering i markedsbaserte verdipapirer	586	539	593
Betalingsmidler	504	484	1 129
Sum omløpsmidler	1 991	1 273	2 591

Sum eiendeler

22 896

20 304

22 070

EGENKAPITAL OG GJELD

EGENKAPITAL

Innskuddskapital	2 700	2 700	2 700
Opptjent egenkapital	5 350	4 368	4 950
Ikke-kontrollerende interesse	-	-12	-22
Sum egenkapital	8 050	7 056	7 628

LANGSIKTIG GJELD

Utsatt skatt	422	315	334
Pensjonsforpliktelser	336	325	345
Andre forpliktelser	63	98	163
Langsiktig rentebærende gjeld	9 790	10 872	10 456
Sum langsiktig gjeld	10 611	11 610	11 298

KORTSIKTIG GJELD

Kortsiktig rentebærende gjeld	2 966	388	1 301
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	1 063	905	1 277
Betalbar skatt	206	345	566
Sum kortsiktig gjeld	4 235	1 638	3 144

Sum egenkapital og gjeld

22 896

20 304

22 070

Oppstilling av endringer i egenkapital

Statnett Konsern

<i>(Beløp i millioner kr)</i>	Sum egenkapital	Ikke-kontrollerende interesse	Sum egenkapital henført eier i Statnett SF	Opptjent annen egenkapital	Fond	Innskutt kapital
Egenkapital 01.01.2010	5 618	-	5 618	2 915	3	2 700
Årsresultat	2 198	-25	2 223	2 223	-	-
Øvrige resultatelementer	-6	-	-6	-	-6	-
Vedtatt utbytte	-132	-	-132	-132	-	-
Ikke-kontrollerende interesse	-50	3	-53	-53	-	-
Egenkapital 31.12.2010	7 628	-22	7 650	4 953	-3	2 700
Egenkapital 01.01.2010	5 618	-	5 618	2 915	3	2 700
Periodens resultat	1 630	-13	1 643	1 643	-	-
Øvrige resultatelementer	-8	-	-8	-	-8	-
Vedtatt utbytte	-132	-	-132	-132	-	-
Ikke kontrollerende interesse	-52	1	-53	-53	-	-
Egenkapital 30.9.2010	7 056	-12	7 068	4 373	-5	2 700
Egenkapital 01.01.2011	7 628	-22	7 650	4 953	-3	2 700
Periodens resultat	774	-21	795	795	-	-
Øvrige resultatelementer	-37	-	-37	-	-37	-
Vedtatt utbytte	-315	-	-315	-315	-	-
Oppkjøp datterselskap	-	43	-43	-43	-	-
Egenkapital 30.9.2011	8 050	-	8 050	5 390	-40	2 700

Kontantstrømoppstilling

Statnett Konsern

(Beløp i millioner kr)

	30.09.11	30.09.10	31.12.10
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Resultat før skattekostnad	1 084	2 254	3 058
Tap/ gevinst(-) ved salg av anleggsmidler	-2	-1	-6
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	555	492	666
Tap/ gevinst(-) ved salg av investering i datterselskap, tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet	-	-28	-28
Periodens resultatførte renter	230	226	306
Periodens mottatte renter	34	23	29
Periodens betalte renter	-256	-288	-362
Endring i kundefordringer/ leverandørgjeld	250	-30	-348
Endring i andre tidsavgrensningsposter	-772	226	500
Resultat selskap konsolidert etter egenkapitalmetoden	-3	-9	-11
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1 120	2 865	3 804
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	7	1	13
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler og anlegg under utførelse	-1 873	-1 234	-1 892
Virksomhetssammenslutning NorGer netto for overtatte kontanter	-	-32	-32
Endring i investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet	3	111	93
Endring i langsiktige lånefordringer	-2	51	56
Mottatt utbytte	-	22	22
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-1 865	-1 081	-1 740
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Innbetalinger ved opptak av ny rentebærende gjeld	1 481	750	1 250
Utbetalinger ved nedbetaling av rentebærende gjeld	-1 050	-2 277	-2 364
Innbetalinger ved salg av markedsbaserte verdipapirer	306	184	305
Utbetalinger ved kjøp av markedsbaserte verdipapirer	-302	-167	-336
Utbetalinger av utbytte	-315	-132	-132
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	120	-1 642	-1 277
Netto kontantstrøm for perioden	-625	142	787
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	1 129	342	342
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	504	484	1 129

Inkludert i kontanter og kontantekvivalenter pr 30. september 2011 er bundne skattetrekkmidler med 49 millioner kroner i konsernet.

Ubenyttet trekkrettighet på 3 500 millioner kroner er ikke inkludert i kontanter og kontantekvivalenter ovenfor.

Note 1 – Regnskapsprinsipper

Delårsregnskapet for 3. kvartal 2011 er presentert i samsvar med IAS 34. Delårsregnskapet inneholder ikke alle de tilleggsopplysninger som kreves i årsregnskapet, og bør derfor leses sammen med konsernregnskapet som ble avlagt 31.12.2010.

Regnskapsprinsippene som er anvendt for regnskapet for 3. kvartal 2011, er konsistent med de regnskapsprinsippene som ble anvendt for konsernregnskapet som ble avlagt 31.12.2010.

Statnett

Statnett

Husebybakken 28B
PB 5192 Majorstuen
0302 Oslo

Tel: 23 90 30 00
Fax: 22 52 70 01
www.statnett.no